

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

I. Geneva prima & praecipua haereseos sedes, vel sentina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

cōstro perciti quinque vel sex scholares, eodem accēsiderio, collectis sarcinis, dies noctesque continuato itinere Genavam profecti sunt, desiderio tam sancti videndi, atq; audiendi hominis, pedibus alas addente. Evidem ex illis quæ ille mihi dixit, magnum illum heroem Godefridum Bullionum non tantam ex murorum Hierosolynitarum, quantam hos ex Genevensis civitatis aspectu cepisse voluptatem credo. Quam ingressi quum audiissent illa ipsa hora concionem, quam Exhortationem vocabant, haberi, curriculo ad templum properarunt, ut Calvinum è cathedra verba facientem viderent atque auditent: cuius invenustos gestus, habitum atque sermonem admirati facile intellexerunt, multa vero majora prædicari, & absentes admirari ea, quæ præsentes contemnerent. E templō egredientem audeant illi, salutant, & rem omnem exponunt: ac beatus sibi videbatur, qui proprius eum contigisset. Tum Calvinus ad eos, Hæc, inquit, Dei sunt miracula, & fratres, ad vineæ sua culturam vos vocantis. Ex hoc ut & aliis fide dignissimis viris didici, in Calvinō nullas singulare fuisse vel ingenii vel eloquentiae dotes, nisi quod quotiescumque in Catholicos debaccharetur scipso disertior videbatur. Animi certe virulentiam ipsius scripta fatis testantur.

VI. Is quem mihi hæc & aliis narrasse dixi, postquam tres aut quatuor circiter menses Genevæ esset commoratus, ac vix primis labiis Theologiam degustasset, à Calvinō Minister fuit designatus. Et vèr feliciter admodum ingenio, & in bonis litteris mediocriter esset versatus; oneris tamen gravitatem diligenter perpendens, sese excusavit, Calvinō nihilominus uti munus susciperet, urgente, & Apostolorum allegante exemplum, quos Deus idè elegerit, ut Mundi sapientiam confunderet. Post eum Beza quoque juvenenem urgere cœpit allato Titi & Amos Prophetæ exemplo, quorum uterq; quum juniores essent, docendi tamen in Ecclesia munus suscepissent. Difficilem Scripturæ intellectum cauflanti, idem Vergilianos hos versus, tamquam formalem, credo, Scripturæ textum, reprouvit:

Carpe manu namq; ipse volens facilisque sequetur,

Si te fata vocant.

Sic illi victo Calvinus manus societatis præbuit, ac collata Ministri potestate in Lotharingiam ad novam condendam ecclesiam misit: qui tamen non multo post magno ecclesiæ Domini scandalio fuit, hospitis sui viri nobilis filiam ad parum honestam

confuetudinem pelliciens, vel potius, ut ipse ajebat ab illa pelleetus. Antequam vèr Geneva discederet. Calvini iussu nomen mutarat, Villerochum se appellans: quod postea unā cum Calvinismo depulit, in Catholica religione mortuus. Ab hoc ego multa quæ ad infelix hoc schisma pertinent, secreta accepi. Erat enim homo multæ experientiæ ut cuius opera Calvinista cum quum novum Hugonatarum exsisteret nomen, in multis ac magnis rebus usi fuerant.

QVOMODO GENEVA CIVILIBVS GAL- lorum bellis creverit.

CAPUT VIGESIMUM.

ARGUMENTUM.

- I. Geneva prima & precipua hæreos sedes, vel sen-tina.
- II. Ad quam tamquam asylum omnis generis homines confuxerunt,
- III. Geneva per intestina Gallorum bella crevit.
- IV. Eadem Gallia viribus ad sui defensionem usa.
- V. Gallia post Turcas in auxilium vocatos multum pristini splendoris & virium amisit.
- VI. Plerique Principes magis de statu suo conservando quam Dei propugnando honore sunt solliciti.

I. Genevensis civitatis, quæ prima parvæ suæ magnitudinis fundamenta ex variarum nationum posuit colluvie, exemplo patuit, nihil infirmū esse quod necessitatis vinculis colligetur. Ecce enim, iplo Sabaudia Duce ægre ferente, indignante Episcopo frementibus Catholicis, qui tum magno erant numero, in parva hac civitate præcipua Calvinistica hæreos sedes constituta, atque inde longè lateq; propagata fuit; nec Catholica ibi Ecclesia unquam potuit restaurari. Tanto studio se-
Etarii in hac parva sua Roma conservanda elaborabant; sic inter se connexi ac constricti, ut nemo eos posset disungere, ut qui pleriq; omnes eadem tem-pestate essent jaçtati, & adhuc in eadem navi verfa-rentur. Hoc asylū erat omniū qui è Gallia, Anglia & Belgio vel ob Lutheranisum proscripti erant aut profugerant, vel ob flagitia ac suppliciorum me-tum scelē subduxerant.

II. Falsi monetarii, falsi testes, falsi notarii, & id genus hominum, perplūctibus flagitiis, sub hujus à Parelio cœptæ Reformationis tectum se recipiebat. Hic impunitas colligabat flagitiosos, hic libertas seruos ad pileū vocabat. Hoc fugitivis erat refugium asylū